

Tisková zpráva

Transparentnost veřejné správy a téma korupce zajímá liberecké studenty

Náměstci libereckého primátora Ivan Langr a Tomáš Kysela se v úterý 8. března na radnici přivítali se studentkami Technické univerzity Liberec a pracovnící Transparency International Česká republika, o.p.s. Ivanou Dufkovou. Na příkladech spojených s konkrétními kauzami z minulosti, probrali některé problémy současné politiky v oblasti transparentnosti a boje s korupcí. Akce probíhala v rámci projektu Transparency International Česká republika, o.p.s..

Kulatého stolu se dále účastnili zastupitelé Liberce a Jablonce nad Nisou Josef Šedlbauer a Jakub Macek. Mezi zástupci magistrátu byl přítomen protikorupční specialista Magistrátu města Liberec Jaroslav Sopoušek, a také vedoucí Odboru kancelář primátora Petr Neuhäuser. V průběhu schůzky se připojil i pracovník neziskové organizace - Krajského protikorupčního pracoviště, o.p.s. , Jaroslav Tauchman.

Studentky zapojené do projektu Transparency International PAKT (Protikorupční akademický klub transparentnosti) zajímala především problematika klientelismu, kupování si politiků ze strany podnikatelů a uchazečů o veřejné prostředky, veřejné zakázky a vztah města a jeho vlastních organizací. Studentky si připravily dvě základní kauzy, nad kterými se všechna témata rozebírala. První z těchto kauz, které se v minulosti v rámci Liberce a Libereckého kraje vyskytly, byl v médiích propíraný zájezd krajských radních na zahraniční fotbalový zápas. Další kauza se týkala podezřelého nákupu tramvají pro Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce nad Nisou, a.s. Tento obchod, uzavřený za nestandardních podmínek, podepsalo v roce 2009 představenstvo této společnosti, složené z tehdy odstupujícího vedení města.

Zajímavá a věcná debata nad konkrétními příklady, ale i nad všešlymi obecnými problémy z nich vyplívajícími, pomohla studentkám v orientaci nad problematikou, které se v rámci svého studia věnují. Zástupcům vedení města pak přinesla reflexi těchto témat ze strany mladé generace.

Během debaty Ivan Langr, náměstek primátora pro školství, sociální věci, cestovní ruch a kulturu, uvedl: *„oceňuji, že si studentky obě kauzy našly samy, udělaly si k nim poměrně dobré rešerše z tisku i dalších materiálů, takže diskuze s nimi byla nejen velmi věcná, ale i detailní. Shodli jsme se, že u politiků musejí pro posouzení možného korupčního chování existovat daleko přísnější měřítko a že ne vždy je na místě je poměřovat jen hlediskem trestněprávním, jak politici sami rádi prosazují.“*

Do diskuse přispěl také náměstek pro technickou správu majetku města Tomáš Kysela, který zejména směrem k tématu zadávání veřejných zakázek sdělil: *„zadávání veřejných zakázek v rámci Liberce probíhá v souladu se zákonem o veřejných zakázkách, který danou oblast upravuje v případě zakázek na*

dodávky a na služby v hodnotě nad 2 mil. Kč a nad 6 mil. Kč u zakázek ve stavebnictví. Nad rámec tohoto zákona, město dobrovolně přijalo směrnici, která podrobně upravuje postup při zadávání veřejných zakázek nižší hodnoty, tzv. veřejných zakázek malého rozsahu. V případě těchto zakázek zákon vyžaduje pouze dodržení základních zásad, kterými jsou transparentnost, rovné zacházení a zákaz diskriminace. Zmíněná zpřísnující směrnice však na druhou stranu v řadě případů město velmi svazuje. Zakázky, kdy je třeba jednat s neodkladnou rychlostí, například havárie vody na školách, popřípadě ložská havárie tunelu, hraničící s uzavřením přístupové cesty do sportovního areálu Ještěd, se díky této směrnici řeší velmi obtížně,“ popisuje Tomáš Kysela a dodává: „jsou situace, kdy není čas na výběrová řízení a je třeba konat. V takových případech je nutné žádat radu města o výjimky. To ovšem prodlužuje časovou akceschopnost minimálně do projednání a odsouhlasení radou města.“ Co se týče transparentnosti zadávání veřejných zakázek, Tomáš Kysela dále uvedl: „všechny plánované zakázky jsou zveřejňovány na stránkách města v rámci programu E-ZAK. Ten je vyvinutý v souladu se zákonem o veřejných zakázkách. Veřejnému zadavateli maximálně usnadňuje práci se zadávacím řízením za využití elektronických nástrojů a zájemcům o tyto zakázky umožňuje přihlásit se do veřejné soutěže o získání této zakázky. SML umísťuje na tento portál všechny svoje zakázky.“

Protikorupční specialista ve shodě se zástupkyní Transparency International-Česká republika, o.p.s. Ivanou Dufkovou vyjádřil svůj názor: *„přes zvolené kauzy, související s uplynulým obdobím, je ocenitelná především snaha využít získaných poznatků k další činnosti v oblasti boje proti korupci, a to zejména v čase přítomném. To by mělo být i hlavním důvodem, proč se minulostí zabývat“.* Svůj názor Jaroslav Sopoušek vyjádřil také ve vztahu k etickým kodexům, zejména pak v případě politiků a zastupitelů: *„žádná zákonná ani podzákonná úprava nemá smysl, pokud by její dodržování nebylo vynutitelné pod hrozbou sankce za její porušení. Etické kodexy většinou upravují jednání a vztahy, které jsou již upraveny mnohem závaznější právní normou, jakou jsou především zákony, jejichž porušení je se sankcí spojováno. Na druhou stranu neetické chování ještě nemusí být nezákonné nebo přímo trestné, viz.chování popisované studentkami v rámci jednoho z jimi předložených případů. Takové chování však může být nejméně neetické a nemorální. Pokud si pak tuto skutečnost nedokáží přiznat a vyvodit z ní patřičné důsledky aktéři sami, měl by zde existovat mechanismus, jak takové jednání bezprostředně postihnout“.*

Ve vztahu k jednotlivým kauzám pak vedoucí Odboru kancelář primátora Petr Neuhäuser uvedl: *„každý, kdo se chce konkrétními případy zabývat a objektivně posoudit, zda došlo k nezákonnému nebo neetickému jednání, a tento názor pak i veřejně prezentovat, by si neměl na věc vytvořit názor ovlivněný pouze jednostranným úhlem pohledu získaným např. výstupy z médií. Měl by se snažit případem zabývat objektivně a mimo jiné si položit otázku na motiv daného jednání, jakou výhodu či prospěch tím někdo mohl získat anebo posoudit způsobenou či hrozící škodu.“*

Všichni účastníci se shodli na tom, že přijímání různých výhod politiky v různých funkcích, je složité téma. *„Toto téma se dotýká i jisté filozofické roviny problému, kde není vždy jednoduché najít hranici, kdy je to přirozené a pochopitelné a kdy je to již nevhodné,“* doplnil Petr Neuhäuser a jako příklad uvedl účast primátora nebo náměstků na kulturních nebo sportovních akcích, kdy jsou pozváni většinou jako čestní VIP hosté. *„I to může být považováno někým jako jisté zvýhodnění, ale na druhou stranu jsou to reprezentanti města a účast na takových akcích patří k jejich práci. Například pozvání pana náměstka pro kulturu na slavnostní premiéru je samozřejmé a exkluzivní místo v lóži je asi také pochopitelné. Ale při nesoudném pohledu by to mohlo být také někým považováno za využívání jeho postavení a přijímání výhod,“* popisuje Petr Neuhäuser.

V souvislosti s problematikou vztahů mezi městem a společnostmi, jejichž je město zakladatelem, Petr Neuhäser a Josef Šedlbauer vysvětlili, že současným zájmem města je provést změny v řídicích a kontrolních orgánech těchto společností a to tak, aby město získalo kontrolu nad způsobem jejich hospodaření a činnostmi, kterými se tyto společnosti zabývají. Základním opatřením v této oblasti je odpolitizování představenstva, kde by měli co nejdříve působit výhradně odborníci. Zástupci zakladatele, tedy města, by měli kontrolovat činnost společnosti prostřednictvím svých zástupců jako členů dozorčí rady. Další úlohou politiků by pak mělo být prostřednictvím statutárních orgánů, valné hromady a dozorčí rady, formulovat základní strategické cíle společností.

Martina Mikolášková z Transparency International k tématu dodala: *„analýza vybraných kauz ukázala na některá bolestivá místa v komunální politice a rizika při nakládání s veřejnými prostředky. Vážíme si tak otevřené a konstruktivní debaty se všemi zástupci kulatého stolu, kteří se aktuálně zasazují o systémové změny, které by do budoucna měly opakování negativní praxe zamezit.“*

Na závěr se všichni účastníci shodli na tom, že celá pracovní schůzka byla konstruktivní a nesla se v přátelském duchu a vyjádřili zájem na dalších podobných setkáních.

Kontakt pro média:

Jana Kodymová, DiS.

tisková mluvčí

oddělení tiskové a vnějších vztahů

odbor Kancelář primátora

statutární město Liberec

Magistrát města Liberec

nám. Dr. E. Beneše 1; Liberec 1

mobil: +420 778 760 927

tel.: +420 485 243 182

e-mail: kodymova.jana@magistrat.liberec.cz

web: www.liberec.cz

www.facebook.com/cityliberec

